

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. N. M.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2015, č. j. CPR-38054-3/ČJ-2015-930310-C238, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2016, č. j. 4 A 109/2015 – 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalobce přicestoval do České republiky v roce 2009 spolu s matkou a bratrem na základě dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dní za účelem sloučení rodiny, které mu bylo uděleno s platností od 2. 11. 2009 do 1. 11. 2010. Jeho otec zde pobýval od roku 2008. Dne 17. 9. 2010 požádal žalobce o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, jeho žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 3. 1. 2013. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce jako zletilé dítě nedoložil podmínku nezaopatřenosti a taktéž shledal, že udělený dlouhodobý pobyt by byl zneužit k jinému účelu, jelikož žalobce od 1. 2. 2012 podniká jako osoba samostatně výdělečně činná. Odvolání proti uvedenému rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím ze dne 30. 6. 2014. Toto rozhodnutí napadl žalobce dne 30. 7. 2014 žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), řízení stále probíhá pod sp. zn. 3 A 94/2014. Návrh na přiznání

odkladného účinku žaloby městský soud opakovaně zamítl. Dne 15. 8. 2014 požádal žalobce o udělení víza za účelem strpění, vízum mu dne 1. 9. 2014 nebylo uděleno.

[2] Žalobci byl následně udělen výjezdní příkaz s platností do 3. 9. 2014. Dne 15. 9. 2014 se dostavil na služebnu Policie ČR, aby řešil svou pobytovou situaci. Téhož dne s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, které bylo zastaveno rozhodnutím ze dne 4. 12. 2014. Správní orgán shledal, že by správní vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce, a to s ohledem na krátkou dobu nelegálního pobytu, skutečnost, že žalobce nepracuje a živí jej otec, a zároveň projevil snahu řešit svůj pobyt. Současně mu byl udělen výjezdní příkaz s platností do 5. 1. 2015. Téhož dne požádal žalobce o udělení víza za účelem strpění, vízum mu dne 10. 2. 2015 nebylo uděleno.

[3] Dne 9. 2. 2015 se žalobce opětovně dostavil na služebnu Policie ČR, aby řešil svou pobytovou situaci, přičemž s ním bylo zároveň znovu zahájeno řízení o správním vyhoštění. Rozhodnutím Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 11. 9. 2015, č. j. KRPA -52197-53/ČJ-2015-000022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“) a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 1 rok. Odvolání žalobce zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 12. 2015, č. j. CPR-38054-3/ČJ-2015-930310-C238 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Správní orgány dospěly k závěru, že výše citované ustanovení naplnil žalobce tím, že pobýval na území České republiky opakovaně bez platného víza, ač k tomu nebyl oprávněn, přičemž si byl vědom toho, že má vycestovat v době platnosti výjezdního příkazu. Rozhodnutí bylo posouzeno jako přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého a rodinného života.

[4] Naposledy uvedené rozhodnutí napadl žalobce žalobou u městského soudu, který ji rozsudkem ze dne 25. 2. 2016, č. j. 4 A 109/2015 – 32 (dále jen „napadený rozsudek“), jako nedůvodnou zamítl. Soud se ztotožnil s žalovaným, že zájem na dodržování právních norem v posuzovaném případě převážil nad zásahem do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce neovládá český jazyk a jeho vztahy se soustřeďují na jeho rodinné příslušníky. Nic mu nebrání udržovat tyto styky na území jiného státu nebo udržovat styky jinou formou než osobní. Jeho vazby v domovském státě nejsou zprerhávány, neboť tam stále žijí žalobcovi prarodiče a další příbuzní. Městský soud přihlédl i k tomu, že žalobce je dospělý a byl dospělý již v době, kdy přicestoval, zásadní část svého života tak prožil v zemi svého původu.

II.

Kasační stížnost

[5] Žalobce / stěžovatel / napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Nejprve namítá nedostatečně zjištěný skutkový stav ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Domnívá, že skutečný stav věci správní orgány nezjistily a rozhodné okolnosti zjišťovaly toliko pouze v neprospěch stěžovatele, městský soud poté napadené rozhodnutí aproboval, čímž zatížil rovněž své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Správní orgány zcela nedostatečně zjistily zejména skutečné rodinné vztahy stěžovatele na území ČR i v domovské zemi, v důsledku toho pak naprosto nedostatečně posoudily přiměřenost rozhodnutí vzhledem k zásahu do jeho soukromého a rodinného života.

[6] Správní orgány nereflektovaly skutečnost, že stěžovatel je sice dospělý, ale stran obživy, zázemí a veškeré své existence plně závislý na pomoci svých rodičů, se kterými bydlí a kteří ho živí. Domovský stát opustil stěžovatel jako nezletilý v době, kdy v něm neměl vybudované žádné zázemí a návrat po letech strávených v České republice se jeví nereálný

pokračování

bez zásadního zásahu do soukromého a rodinného života, ba samotného existenčního ohrožení jeho osoby. Městský soud se těmito skutečnostmi vypořádal nedostatečně a nesprávně.

[7] Stěžovatel spatřuje nepřiměřenost napadeného rozhodnutí i v tom, že jeho jediným přestupkem proti právnímu řádu bylo dle tvrzení žalovaného pobyt na území bez víza. Správní vyhoštění by stěžovateli prokazatelně znemožnilo žádat v blízké době řádně o pobytové oprávnění a zároveň ho stigmatizovalo na delší dobu a jeho případný návrat na území České republiky by se tak stal velice obtížným, ne-li nemožným. Městský soud tuto námitku zcela opomenul a stejně tak pochybil i ve vztahu k individualizaci odůvodnění vzhledem k osobě stěžovatele.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[9] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[10] Podle § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*

[11] Podle § 174a zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jebož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

[12] Stěžovatel vytýká žalovanému zejména nedostatečně zjištěný skutkový stav. Nejvyšší správní soud však nezjistil jakékoliv výraznější rozpory mezi skutkovými tvrzeními žalovaného a samotného stěžovatele. Jejich líčení skutkového stavu se rozcházejí pouze v tom, že stěžovatel uvádí, že přicestoval na území České republiky jako nezletilý, zatímco žalovaný i městský soud vycházejí z toho, že v době přicestování byl stěžovatel již dospělý. Z údajů ve správním spisu nelze přesné datum příjezdu stěžovatele do České republiky zjistit. Z výpisu jeho žádostí vyplývá, že o vízum poprvé požádal 10. 8. 2009 a o žádosti bylo rozhodnuto dne 2. 11. 2009, tedy poté, kdy dovršil 18 let. I kdyby však ve skutečnosti přicestoval o několik dní dříve, nemohlo by mít takové zjištění na napadené rozhodnutí žalovaného zásadní vliv.

[13] Z protokolu o výslechu stěžovatele ze dne 23. 2. 2015, stejně jako z protokolu o výslechu jeho otce ze dne 14. 4. 2015 vyplývá, že stěžovatel žije na území České republiky s rodiči a bratrem, živí jej otec. Dělá pomocné práce u rodičů, kteří se starají o několik obchodů (potvrzeno též protokolem o pobytové kontrole ze dne 2. 3. 2015, kdy byl stěžovatel zastížen v obchodě, kde pracoval jako prodavač). V minulosti stěžovatel krátce studoval vysokou školu a vlastnil živnostenské oprávnění, v době rozhodnutí žalovaného však již nikoliv. Mimo své rodiny nemá v České republice žádné společenské a kulturní vazby, český jazyk neovládá.

[14] V domovském státě žije jeho dědeček z otcovy strany, u nějž by mohl bydlet, dále prarodiče ze strany matky, teta, strýc a jejich děti a spolužáci ze střední školy. Otec

stěžovatele by jej v případě nutnosti návratu do Vietnamu doprovodil, nicméně poté by se vrátil do České republiky, jelikož se musí starat o své podnikání.

[15] Z uvedených okolností vycházel při svém rozhodování jak žalovaný, tak i městský soud. Stěžovatel sice v kasační stížnosti obecně tvrdí, že skutečný stav věci správní orgány nezjistily a rozhodné okolnosti zjišťovaly toliko pouze v jeho neprospěch. Nad rámec výše uvedeného však žádné další skutkové okolnosti nezmiňuje. V souladu s obsahem kasační stížnosti tak lze usuzovat, že spíše nesouhlasí s právním hodnocením zjištěných skutečností co do zásahu do svého soukromého a rodinného života.

[16] V případech, v nichž jde o posouzení otázky možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života cizince v důsledku jeho nuceného vycestování, je třeba vedle zákona o pobytu cizinců vycházet také z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Judikatura ESLP za rodinu ve smyslu čl. 8 Úmluvy považuje v první řadě vztah mezi manželi a mezi rodiči a nezletilými dětmi. Rodinný život zahrnuje i vztahy mezi dalšími příbuznými, u těchto vztahů však již existence rodinného života není předpokládána, ale bude záviset na všech okolnostech případu, zda mezi osobami existují skutečně „blízké osobní vazby“ (srov. Kmec, J. et al. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 872-873). Ve věcech vyhoštění pak Evropský soud pro lidská práva zaujímá ještě užší pohled na existenci rodinného života. Zde je omezen zpravidla na „jádro rodiny“, ve vztahu mezi rodiči a jejich dospělými dětmi se zpravidla o rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy nejedná, ledaže by byly prokázány okolnosti svědčící o dostatečné míře vzájemné závislosti (v orig. „*additional elements of dependence*“, srov. věc *Slivenko proti Lotyšsku*, č. 48321/99, *A. W. Khan proti Spojenému království*, č. 47486/06, nebo *Kvakeye-Nti a Dufie proti Nizozemsku*, č. 31519/96). Širší pojem oproti „rodinnému životu“ představuje „soukromý život“. Respektování soukromého života musí dle ESLP zahrnovat do určité míry také právo na vytváření a rozvíjení vztahů s ostatními lidmi.

[17] Práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy však nejsou absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. věc *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, č. 50435/99, nebo *Nunez proti Norsku*, č. 55597/09). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45). V této souvislosti lze doplnit, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07).

[18] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzovaném případě namítaná pochybení městského soudu, resp. žalovaného. Na zjištěný skutkový stav byla aplikována kritéria vyplývající z § 174a zákona o pobytu cizinců a související judikatury ESLP. Závěr, že napadeným rozhodnutím nedošlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, je ve světle výše uvedeného správný a řádně odůvodněný. Namítanou závislost, která spočívá v tom, že stěžovatele živí otec a on příležitostně pracuje v otcově obchodě, nelze považovat za dostatečnou závislost ve smyslu výše citované judikatury ESLP. Stěžovatel je svéprávný, dospělý a dle vlastních slov vykonává příležitostné práce pro své rodiče. Lze mít za to, že by byl

pokračování

schopen vykonávat obdobné práce i v zemi původu, kde má stále vybudované určité zázemí (prarodiče, u nichž by mohl bydlet a další příbuzní). Rodina jej nadto může živit či podporovat také z České republiky. Rodinný život stěžovatele tudíž nebude napadeným rozhodnutím nepřiměřeně zasažen. Co se týče jeho soukromého života, správní orgány i městský soud v souladu s řádně zjištěným skutkovým stavem správně konstatovali, že stěžovatel si mimo své rodiny v České republice nevytvořil žádné kulturní či společenské vazby.

[19] Stěžovateli lze dát za pravdu, že správní vyhoštění mu znemožní v nejbližší době žádat o řádné pobytové oprávnění. To vyplývá ze samotné povahy věci. Není však zřejmé, z čeho stěžovatel dovozuje, že by jej toto rozhodnutí stigmatizovalo na delší dobu a jeho návrat do České republiky by se stal velice obtížným, ne-li nemožným. Po uplynutí stanovené doby bude moci o příslušné pobytové oprávnění požádat. Může také využít možnosti zakotvené v ustanovení § 122 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které slouží ke zmírnění tvrdostí správního vyhoštění. Na základě tohoto ustanovení může požádat o vydání nového rozhodnutí, kterým bude rozhodnutí o správním vyhoštění za splnění zákonných podmínek zrušeno ještě před uplynutím doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území. Závěrečná námitka absence individualizace odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k osobě stěžovatele je svou obecností na samé hranici projednatelnosti a Nejvyšší správní soud může pouze podotknout, že namítanou vadu nezjistil. V napadeném rozhodnutí jsou individuální okolnosti případu stěžovatele řádně posouzeny.

IV.

Závěr a náklady řízení

[20] Ze všech výše uvedených důvodů vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

[22] Ke kasační stížnosti připojil stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku. O návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud nerozhodoval, jelikož odkladný účinek vyvolává účinky jen do skončení řízení před soudem a soud rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. června 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu